

koji i skreniluteran, kako s njegovom crkvom stoji, a mnogi će katolik življe prionuti uza svoju vjeru.

G. piscu potkrao se je mali lapsus na str. 84. redak 19-23.

Ovu brošuru osobito preporučujemo.

E. L.

Dr. Fran Grivec: Istočno crkveno pitanje. Izdao „Apostolat sv. Ćirila i Metodija pod zaštitom bl. Djevice Marije.“ Zagreb 1911. Str. 77. Cijena 50 fil.

Istočno pitanje ili pitanje o sjedinjenju raskolnih naroda na istoku, napose Slavena, izbilo je posljednjih godina svom snagom u svijet. Velehradski kongresi svratili su na to pitanje pozornost čitave Evrope. Učenjaci to pitanje znanstveno istražuju, bogoslovska literatura raste; nestrukovna inteligencija o tom pitanju mnogo čita i govori; a i slavenski se puk za to pitanje počinje zanimati potaknut na to „Apostolatom sv. Ćirila i Metodija.“ — Pa ipak koliko ih imade u hrvatskoj inteligenciji, koji o tom pitanju nemaju jasne pojmove! Koliko ih imade i u svećenstvu, kojima sadanji stadij istočnoga pitanja nije ni najmanje poznat. Koliko ih imade, koji bi rado nešto više o tom pitanju saznati, a ne znaju odakle, nemaju priručne knjige o tom.

Da se toj potrebi doskoči, izdao je „Apostolat sv. Ćirila i Metodija“ u Zagrebu za hrvatsku inteligenciju knjigu „Istočno pitanje“ od ljubljanskoga profesora Dra. Frana Griveca. To je najbolja novija priručna knjižica, koja kratko i jezgovito, objektivno i znanstveno raspravlja o tom pitanju.

Vrlo zgodan uvod (3—6) pbuguje interes za proučavanje

ist. pitanja. Prvi dio knjižice govori o postanku i uzrocima raskola (6—29), drugi o pokusima sjedinjenja (29—54), treći o sadašnjem radu oko rješavanja istočnoga crkvenoga pitanja (54—77).

Prvi i drugi dio jest historijski, jerbo pitanje o raskolu i sjedinjenju je staro historijsko pitanje. Treći je više praktički. Historijski dijelovi obaziru se na raskol ne samo kod Grka, već i kod Slavena; ertaju pokuse sjedinjenja ne samo općenite, nego i djełomične kod pojedinih slavenskih naroda. Dok je sadržina prvoga dijela mnogima poznata, sadržinu drugoga dijela malo će tko od nestručnjaka poznavati. Najdragocjeniji je treći dio. Tu Dr. Grivec, koji je ist. pitanju posvetio cijeli svoj život, otvara pogled u sadašnje stanje tog pitanja; ta on kratko ali stručno razvija svoje nazore o tom, što bi se za uniju dalo učiniti i kako bi se moralo postupati.

Knjižica Grivčeva vrijedna je svake preporuke. Osobito će dobro poslužiti slušaćima bogoslovija. Nijedan slušač crkvene povijesti ne bi smio biti bez nje. Potpuniju i zaobljeniju sliku o istočnom pitanju ne će dobiti iz nijedne druge knjige. Knjiga se naručuje u nadb. sjemeništu zagrebačkom (Kaptol 29).

Dr. K. Dočkal.

Dane Reba. Izbornik za crkveno-pravne odnose različitih katol. obreda s obzirom na istočno-katoličku crkvu u Hrvatskoj. U Križevcima kod Gust. Neuba 1911. 4° str. XXII + 188 i App. — Ova je knjiga, koja pored gornjeg hrv. naslova imade i ovaj latinski naslov: Enehiridion (Constitutio-